Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historiae evangeliae libri quattuor - Cod. Aug. perg. 217

Iuvencus, Gaius Vettius Aquilinus

[S.l.], [9./10. Jahrh.]

Paschalis Carminis liber primus (?)

urn:nbn:de:bsz:31-67026

Visual Library

diuersisq: truces animis odiisq: secuntur.
Concgenitor noster communice luminice solis:
Communesq: dedit pluuices iustisq: malisq:
Quod siconiunctos tentum ueneramur amicos:
Quis locus hic iuste poterit mercedis habere.
Ergo ut amicitiæ tentum gens dedita lucris
Seduos per secto similes estote parentes
Ubi iustitiæ pendetur iustice secul tes:
Euitete oculos hominum. nam nullce mcenebit
Ergo posterius. quace fecetum tele sequce tur.
Adplicudet tentum sterlis lecudce tio uulgi.
Sedte quod dextra facit ne scire sinistram.
Conuenie & iustis mertis tum digince repe det.
Occulti solus scrutator pracemice cordis.
Sunt quos pralumide tollit iactatio mentis
Et precibus proprius gaudent cedsis te re turbas.
Multi fluisq: diem uerbis ducendo fecti gent.
His uotis pompece fruc tus succedit inanis:
Sed recte & ce domus prae cibus penetralice castis.
Cludentur. pecuciisq: dm uenerabere uerbis:
Sit pecter ipse tui quecesit praecatio cordis:
Ubi cebrente dō loquimur nil cebdice clausu
Pectoris centra tegunt presens dr omnia cernit.
His igitur uotum plce ceat concludere uerbis
Sidereo genitor residens in uertice celi.
Omnis orcemur uenerce tio sci ficetur.
Immobis pecter cedte tu tr cenquillce q: mundo.

duenicet regnum q: tuum lux celmee reclūdat
ne cælo & inter ris tuce ficet clee rec uoluntas
ite lisq: hodie scene ti substentia pœnis
Prouenicet nobis tuce mox lee gitio sol ucet
n numere ce indulgens erroris debite pre cui
Et nos ceut celiter conceder e fenora nostris
etri saeuce procul temtetio demonis cebsit
Eque meclis tuce nos in lucem de teratollat
ic & enim genitor populis delicta remittit
Si uestrce cel termi uobis peccatce uelitis
edere necdurum errcetis impendere pectus
Sunt & icem per grcetce dō ieiunice plebis
ed propricem multi fecciem fedecre leeborant
Quouccncem captent hominū ieiunia fecmam
auero & grceto grinē nite fecetus oliuo
Lcce tcentem puris de fontibus ceblue uultum
t solus genitor deuoti pectoris ceptum
Seruitium cernens lecudem meritiq: rependat
cenum est deforsis terrce inuigelcere tcelentis
Illic erugo & tineae dominicentur eclaces
unctecq: diripiunt fures egestce lcetebris
Condite thesceuros uobis in uertice cæli
ò nerugo tineaeue illò ceut orridce furum
Tcectio diripi & uobis ubi condita res est
Illic cordee & icem simili dicione tenentur
Corporis est lumen quo publica lumincce cernis
ed si pure oculi cecier simplex q: intebit

lcer e & totius splendebunt corporis cer tus.
inuero nequcem fuerit prcc uumq; uidebitur.
b scu re incumbent super omnicc membra tenebre
nnigrcc lumen sed sicouuertitur umbrcc.
psis hor ror erit qûccntur sine luce tenebris.
emo potest dominis æque seruire duobus.
nius ccutodis cedet uel ced et amori.
ccpcciter dominum seruus pcctiur utrumq;
utlum quccm poterit diuitiusq; dõq;
nser uire simul seduos hccec ius sa tenste
ollicite proprioneuos p corpore uestis.
eu fccilem uic tum ccegrcc dis quirite curcc.
onne animccm pluris fcc cimus quccm corporis escas.
ut dubitcet corpus quisquccm prepponere uesti
ericcs spectemus ccues nonuomere pressoc.
er ga soli subigunt. icc ciunt ccutis eiminicc fcerris.
uit segetum culmos incuruicc fcelcc recidunt.
rouenit tccmen his scc ticcs potusq; cibicq;
onnedõ mccgis hominum curcctio cordis.
ec dignum fuercet uestis suspendere curccm.
ectoribus nris non sic ubitcelicc possent.
n crementcc suis hominis imponere membris.
ernite per pinguescegros utlilicc fulgent.
on ullitcemen his unquccinculere ligones.
ccsccl ccmon ccillum regni diuitis cculcc.
fluerit tcelis contigit grcctice uestis.
Quod si prcctorum fruticumq; uirentice lcc&a.

precl̃ uestrit nr̃is obnoxia flcemmis
Cur uobis potior nonest fiducicepcetris
ergo cibum. potum. uestemq;. & incenice cuncta
Centibus infidis terrencē linquite curcem.
Ior potius digne cælestice querite regnce.
Iustificemq; dī. spontanea cerce current
Crcestince nec uobis cura cur copice erum.
Quisq; dies sim & scetis ē profrcecude diurnce.
Iudicium urm fugicet dcemnatio seuce
Hcemdnis legis iuris uestri documenta sequ & ur.
Ucceuos inter ris stcetus & is tempore capti
Mensurcemtibi quce ponis portcere necesse est.
Cernis ccdherentem fistucce mlumine fris.
Hectcemen impro prio lumine tegnum consistere sentis
tq; oculum priusccd teriusq; purgcere lcborasq;
Eripe sedproprio fcollcex delumine tignum
Tunc mimincem cdtesus cur cdbis demere aristcem.
Hecanibus scm dederitis. neue uelitis
Ur piter mmundis icccteere monlicepor cis.
Hcemq; illcecinceno pedibus subiectce icccebunt.
onuersq; suis uasto uos uulnere rumpent.
Porcenti dcebitur. querens inuentce tenebit
ulsentiq; cdditur foribus pandetur apertis.
Quis urm nectis pcenem porcentibus omnes
onlcepidem dcebitis. pirce uepentibus anguē
Uos inquem rigidi quibus cdte ē insita cordis.
uri ties uestris dcebitis semp boncce natis.
Hcec eadem uobis genitor seruabit in & hera.

II 498

Nonego nunc pacem terris immittere uenit
Sed gladium · pacem (s. de) tribuo dirimet qui pectore natum
Et ulcem nectam dirimat qui pectore matris
Siquis amore meo genitorem (s. pm) pluris habebit
Vel mecum sibi uiuem meum post ponit amorem
Sentiet horribilem nra desedere pulsam (s. repulsione)
Contemnet qui cumq; animam pro nomine nostro
Inuenietque (s. eu) laetem florentem fruge secutem (s. is)
Ut uos sus cepe et mesus cepis ce benignis
Obsequiis idem me progenitore supremo
Ut cepisse sibi gaudebit perpete uita
Celice discipulis (s. bis) sex cum iussa dedisset · xxuiii
Ustus iohannis cecis decar ceris umbris
Et centum enumero dilectos celice dicte
Adxpm portare iubet uerumq; referre (s. sibi)
Tunc (s. ef) pius animis requies quem regia caeli
Pollicet est aeris nro (s. pm) sub tempore fulgens
Anime celicem super est (s. post haec) sperare salutem
Celibus haec xps dictis mandata remittit
Caecorum tenebre mutantur lumine lucis
Debiliumq; uigent firmato robore membra
Lurida discutitur (s. de) squamoso corpore lepra
Eriae uocis penetrat surdas sonus aures
Redditur amissa laci post funera uita
Ad corpus remeant animae iam libera uirtus
Pauperibusq; suis non dedignata parere
Vulgentis splendens adueniat gloria nri

Ille beatus erit quem non decipiet error.
Celiadis cipulj referunt mandata magistro
Hæc super ad populum depromit talia xpus.
Cur in deserto uoluistis uisere nuper.
Stcmen harundineum uento uibrante mouerj
Cur etiam molli uestitum uesteuidere
In domibus regum mollicum ueste tenentur.
Ille prophetarum solus transcendere uires
Iudicio ueteris scripti promittitur olim
Hunc etenim memorat uenerandæ lectio uocis.
Ecce mitto meum stratas aptare ministrum
Ante tuos uultus genuit nec femina quem quam
Maior iohannis nostri qui uiribus esset.
Sed minor hoc cæli fit sublimior aula
Huius ob egortu uim cæli regia sensit
Et cæli regnum uiolentia diripit atrix.
Ecce omnes sumus baptisti ad tempora cœpit
Et prophetarum finis concludit idem
Siuultis uoluceris penetralia noscere sæcli
Cor pur iohannis felix habitabile sumpsit
Helicis quondam quem turbine missa corusco
Lœmmi pedum rapuit simulatio quadrupedum.
Audiat hæc dictis pendens uitalibus aures
Unc tibi confiteor genitor cui gloria seruit
Fulgentis cæli eter rarum frugiferentum
Aruola qui infcentum uis hæc comprendere corda
Iam mihi regnentis sunt omnia tradita patris.

Celestis uiuic quod sapientib: ista suprbis.
haec oculis quondam praue sapienob; ora.

Nec quis quam dni poterit cognoscere natum.
Nisolus genitor genitorem mente uidebit
Filius aut idem pcendet curtalia natus
Huc omnes uenite onerisque sarcina uasti (i. magni) xxx
Conprimit his poterit uirtus mea munere patris (s. eu)
Antiquas uires hilceri reparcere quiete
Cumite forte iugum tenuis est mea sercina iustis
Namq; humili dulcem lcirgibor corde sclute
Ec ubi dicta dedit messis per culta grauate (fructuose) xxx.i
Praeteriet populos sectantum discipulorum
Picarum grauidam carpebat inordine frugem
Ille dies uetere poscebat lege quietem
Sabbata nam prisci reptebant otia iussis (treu)
Ecce pharisei coram reprehendere xpm (i. manifeste)
Quod sae legis calcarent iussa mentes (creder eos)
Discipuli legum sed tunc conplebar ihs
Incipit his uetere scripti monimenta regent
Legistis certe in templo dauida canorum
Cum populo quondam panes sumpsisse sacrator
Et propriam comitumq: famem sedasse sed illos
Inlicitum cuiquam fuerat contingere panes
Sumere quos solus poterat de lege sacerdos
Iusdem scriptum iusto moderamine legis
Sabbata profanent (s. in) templo sine crimine uates (i. sacerdotes)
Ec minor est istinc urae glomeratio turbe
Quicem templi uirtus (i. intellegerent) caperent si pectora ura
Quod non sacra dsi sed mallet mitia corda

ontam repeuiros decem nas & fecetio sacros
Xper ter culpe. sed nunc ego sabbata cuncta
Sponte mea dominans legis subiure tenebo
Cum conuenticula ipsorum post ecclice dicta
Ingreditur. mox hic iuuenem prolimine cernit
Iccatum exhumero cuipondus inutile palmae
Pendebat. sed tum dictis temptando dolosis.
Legis anliceat per sabbata ferre medellam
Querunt. calcate ac legis uindicta maner &
Pr cedhaec. foueecm si forte pecuscula ura
Incidérint. certe transibitis otia legis
Tpecus cebrupto tollis uile profundo
Quccrto igitur nobis hominum curcctio maior
Dbene fcecttc animos tollens accendere deb &
Ergo cege tu iuuenis scenam protendito dextram.
Cum dicto palmam sanus porrexit utramq;
Istum prosignis que uix uenerato poss &
Ircentis digne populi sus tollere cultu.
Conciliis trucibus conclamans dicipiendum
Cclice prospiciens procerum molimina xpr
Decedens. uccrus hominum lcenguoribus aptat
Concerscem in populos pectria uirtute medellam
Oblectusq; ibidem quem demonis horrx clauitus.
Tlinguè uisu truncatum uiuere poenae
Et proprius aescam cruciatibus esse uolebat
Unc ubi curatum uisuq; & uoce uigentem.
Ceca fecri seae cognouit factio gentis.

Demonis auxilio qui princeps demoniorum
Solus nequitiae uir est dicione tenet &
Haec illum fecisse ferunt · sed talia xpi ·
Ueredicis aperit conuincens pectora uerbis
Si geminare regnum distractum parte dehiscat
Et scissae aduersum sese diuisio pugnet
Diruptis propere labentur cuncta medullis
Horridus & demon si demone pellitur atro
Aduersans sibi m & scissus uir tute repugnet
Quis poterit praedam tectis auferre uirorum
Si prius adgressus fuerit dum brachia nadis
Uincere · ut facilis ueniat direptio praede
Quisq; meis aberit discretus miles cebarmis
Hostis in aeduersa consistit fronte duelli
Quisq; meis gregibus cogendis liber aberrat
Dis sicut ille meis pecoris per deuia pastus
Sed qui cumq; hominum fuerit super omnibus error
Dimitti poterit tacitum nesp umquam
Uocibus insanae lacerabitur mente profusis
Siue furens hominis nec to conuitia quisquam
Ingerat & haec etiam potuerunt peccata remitti
Spiritus sancti tacitum cui cumq; profana
Uerborum rabiem uiolabitur inuocatis
Supplicis nunc & semper torrebitur igni
Quo modo
Uccendo uenenis feris serpentis saeua propago
Sermonum dulci poterit mitescere fructu
Hic in bonae athensauris promuntur dulcia iustis

Et mecum lectifero procedunt ore venena
Verborum meritis venia subiudice poena
Verborum meritis dabitur subiudice vita
Que genitor fecit. sectabitur omnia natus.
Cumque idem necto manifestat cunctaque denda.
Et potior ecce dehinc tribuit miracula rerum
Sicut enim genitor emortua corpora reddit
Ad claram vitae lucem. sic omnia natus
Quae volet ced super os surgentia corpora ducet
Nec genitor quae quam vestris eiudice quere
Sed dedit haec nato querendi iura per orbem
Gloria quo mecum neat similis nato que patrique
Cum que repulsus erit vero sinatus honore
In probitate pari genitorem despicit is
Sed cui nra fidem sermonis gratia figit
Sic me mittentis genitoris dona pates cent
Aeternecum que dabit presens constantia vitam
Iudicium que illi non est. sed migrat ab atra
Morte procul. lucisque vigens ad limina tendit
Ad veniet tempus cum mortua corpora vocem
Accipient nram. et vitam cum voce tenebunt.
Hecem sic ut genitor vitam sibi possidet ipse
Sic tribuit necto vitam. et ius dicere iussit
Hec vobis mirum videatur corpora cuncta
Ocius ced auditum propriis et surgere rebustis
Iustorumque animas redivivo corpore nectit
Iudicio que graui miseros et surgere pravos.

Inferni hominis quoniam de corpore venit.

Nec mihi iudicium tribus meae solae voluntas.
Arbitrio quo genitoris cuncta iubentur
Quime iustitiam terreris dirquirere iussit
Hocmq; ego si proprio testis pronomine surgam.
Falsa loquar idem quia testis habetur
Vronobis semper mihi talia temnere fas est.
Nam ustrę operum signis manifestior omni
Luce nrte praesens nris tes tectio fectis
Talia concedens genitor mihi testis adhere.
Qui medemisit terris sua ponere iussa.
Cuius enim uocem numquam comprendere quistis
Nec speciem propriam concessit uisere uobis
Nec sermo ipsius potierit per urā sedere
Pectora credendi qnm substentia nulla est
Queratur uetterum scriptorum lectio uobis
Per pbucem cunctis uitam quae ferre putatis
Haec etiam nrm testatur lectio donum.
Nec tecmen audeis propius consistere nobis
Heuere uobis contingat gratia uitae
Non mihi captatur terrene gloria laudis
Nam qi ego quod summi genitoris nomine uenio
Respuitur uobis uenit sed de color alter
Hominequē fuit tū proprio genitura sequetur
Alterne in uobis captatur gloria famae
Unus et solam fugitis querere laudem.
Nec uos ccr guerem coram genitore sed illic
Accusator erit quem spes modo urā celebrat

Moyses quem fidei nullo seruatis honore
Eius enim scriptis uester si crederet error.
Crederet & nobis moyse quem scripta frequentant
Tot licet tum contra scribarum uerba equntur.
ocibus indubitata fides comitabitur istis.
Siuirtus certis firmat miracula signis
Ille dehinc pollutam magis generatio querit.
Signa sibi rebus statuent sed signa futuris
Cum q: prophetae cauo quantum subpectore ceti
Temporis ceb rumpsit terrae penetrabilib: altis
rogenies hominis tantum demersa manebit.
Adueniet tempus cum surget reddita urte
ens hominum propriis insultum dedita gestis
Haec istam dignodamnabit crimine gentem
Quod meceris efundo surgentis uoce prophetae
Commonita in lacrimas dum proiectare flegit
ic & ionae monitis potiora iubentur
Contemnit q: feris animis gens impia lucem
tregina notiuitatis surge & in horas.
Illius ad specimen damnabitur effera plebis
inibus extremis libie quod uenerit illa
Ut sal amonae pium praeceptis dedita iustis
udire & potior nunc est salamone potestas
Et tamen obtusa caecantur pectora plebis
xpulsus siquando fugit de pectore demon.
Quem turbat sed purgato e corpore flatus
Ille euene natis conlustrat passibus horas.

pubi

Quae nullae excurrit fontani gurgitis unda
ecrequiem placitae sedis sibi repperit ardens
tum repetet sue tacitiens habitacula mentis
c si forte suis obnoxia cordaue nenis.
rnce tuq; leui ridentia limina cernit
dsotiat septem similes glomerando furores
is inimica homini penetratq; inuiscera serpens
icgenus hoc uero mentis cum de gener erret
incula per pectus deflebit subita poenis
tq; ea cum populis urbalicae dicta frequentat
roforibus mater cum fratribus astitit illic
t miscere foris sermonem comminus orat
cclia tum matris mandatis dictare mittit
ic mecum gene trix mecum germana residunt
or pora nam patria implectur cuicuq; uoluntas
lle meo proprio conectit sangume corpus
t mae tris generisq: mei subnomine habetur
rogreditur templo terrarum lumen ihs
t maris et tremae terraeq: resedit in hora
nnumereq; illuc plebis fluxere caterue
lle sed et celsam scandensque proxima puppem
rtora complenti depromit talia plebi
ccesator proprio commendat semina ruri
lle cadunt diuersa solo sortemq: locorum
rouir tute ferunt. pecem sicubi tritae uiarum
ub pedibus solido densetur limite tellus
eris auibus dant nudam semine praedecem.

commiu
k

k

Arte

Arte ubi per tenui uelantur puluere saxa
Farraquidem uiridem deprominunt germinis ortu
Sed quia nulla sub est siccis substantia glebis
Inserto arescunt radicum fila calore
Cunctaq: mox apicum lacburntur acuminal&o
Seminibusq: aliis contingunt asperarura
Sentibus hic spinisq: feris uelocius &cit
Roboris accugmentum frugemq: inter necat anguens
Uberibus uerodantur quae semina glebis
Illa fert pulchram segtiem cuil&a frequentat
Incrementa sui centeno copia foetu
Audiet haec aures mentis quigestat apertas
Cclicc discipuli mirantis dicta requirunt
Implicitis populo cur claeudere omnia uerbis
Ille sed admota credentum plebe profatur
Cobis quifirmo robustam pectore mentem
Accipienda dei pene&ralia constabilitis
Concessum aditis penitus consistere regni
Illis promerito clauduntur lumina mentis
Siquis habe& dignus capie& potiora redundant
Illi uero &cpertes caelestis muneris erram
Amittent &iam proprium quod cuq: re&enticnt
Idcirco obscuris cooperta ambagibus illum
Perstringe& populum sermonis gratia nri
Dictum eseiae merita de plebe recurrat
Cinpopuli mentes uelantur adomnia crassis
Cibicibus. sensu&angccnt munera uitae

Auribus cecsistunt clausis oculisq; grauatis
e conuersce bonos censetur noxia plebis
Quicem uræ nunc sunt ceures oculisq; beati
am multi uteres iustisciq; prophetæ
Quce euobis clarent orarum cernere dona
ccipite ergo animis quisit desemine sensus
Quisq; meum uerbū summas dimittit inccures
ec sensus recipit stccbili præcepta uigore
eripit illius totum depectore demon
ic cegro est similis duro quiger mincc calle
xponit rapidis ccuibus sine fruge rccpinā
unt colli lacto qui pectore nrā receptant
Sed breuis est illis per ceptae gratia frugis
ccmsi dura præmat mentē strictura coercens
Continuo trepidi produnt sibi credita lacto
is saxosus ceger simili leuitate uires cit
At spinosus ager curarum more grccuatis
espondet pressant quos pondera diuitiarum
Semincc sic nrī sermonis pressce grccuatur
ec fructus sequitur spincerum horrore necatus
Pinguia sic itidem paribus stant uiribus arua
Illis quicare capiunt præcepta scclutis
Quce pensitant animum sensu tractata tenaci
entiplicemq; ferunt uirtutis robore frugem
Hacc tum discipulis plebiq; hacc insuper addit
gricolæ similes regnum sublime concentis
Ille iacit proprio mandans boncc seminaruri

S Sed post subripiens

Sed post subripiens hominum insidiando superi.
Trux inimicus. cedit loliumq; inspergit amarum
Ecce sed cecd fructum cum messis cum spiceus horror
Processit lolio messis maculata redundat
Tum dno famuli mirantes taliter fantur
Nonne bonum terrae semen per terra dedisti.
Unde igitur lolio turpi tua rura grauantur.
Sed iam si iubeas messem purgabimus omnem
Triticeusq; nitor selecta sorde nitescet
Tum dns mitis contra sermone profertur.
Hic dolus est inimice tuus sed ferra sinamus
Crescere cum lolio. plenonam tempore messis
Secretum lolium congero fecisse iubebo.
Ignibus exuri. at nro de semine messor
Orrea nra dehinc purgata fruge replebit.
Hecuti celiter simile est cordis si pandere aures
Rae parui grano regnum celeste sincepis
Quod proprio insinuans disponit cultor agello
Eminibusq; illud minus omnibus esse uirentum
Creditur. at iusti mox incrementa uiroris
Umpserit. erecto transcendit uertice cunctas
Agrorum fruges. ramis ut plumeatur bec
On sidet. possit q; umbras hecbitare uirentes
Fermento par est munus celeste seclubri
Quod mecgnce condit mulier sub mole ferrine.
Illec dehinc modico fermenti mixta calore
Conducto unius coccles cit corpore massae.

L. 13

L. 13

amen